

20 Δεκεμβρίου - Ο Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος και

Άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος ανήκει στο χορό των αποστολικών Πατέρων και των μαρτύρων της Εκκλησίας μας. Η προσφορά του σαν αποστολικού Πατέρα και ποιμένα κορυφώθηκε με το χύσιμο του αίματός του για την αγάπη του Εσφαγμένου Αρνίου.

Σαν ποιμένας καλός, φύλαξε το ποίμνιο του από την αίρεση των Δοκητών, αναδειχθείς έτσι από τους πρώτους αγωνιστές για τη διατήρηση και διάδοση ανόθευτης της διδασκαλίας πού παράλαβε από τους Αποστόλους.

Ο Θειος έρωτας, πού προξενούσε στην καρδιά του η παρουσία του Αγίου Πνεύματος και πού τον οδήγησε και στο μαρτύριο, μας αποκαλύπτεται από τον ίδιο στη δωδεκάτη και τελευταία επιστολή του προς τους Ρωμαίους, όπου λέγει μεταξύ άλλων: «Ο εμός έρωσ εσταύρωται... Ύδωρ δε ζών, αλλόμενον εν εμοί έσωθεν μοί λέγει• Δεύρο προς τον Πατέρα...»

Μαθητής των Αποστόλων

Ο άγιος Ιγνάτιος όπως μας διασώζει ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος πού τον

Εγκωμιάζει, ήταν μαθητής των Αποστόλων. Άλλοι τον αποκαλούν μάλιστα μαθητή του Ευαγγελιστή Ιωάννη μαζί με τον Πολύκαρπο, πού έγινε Επίσκοπος Σμύρνης το 68 μ.Χ. Στη μικρή του ηλικία κατά την παράδοση, τον πήρε ο Δεσπότης Χριστός στ' άγια χέρια Του, όταν διδάσκοντας το λαό στα Ιεροσόλυμα, έλεγε: «Όποιος δέν ταπεινωθεί όπως τό παιδί αυτό, δέ θά μπει στή Βασιλεία τών Ουρανών καί όποιος υποδεχτεί ένα από αυτά τά παιδιά στό όνομά μου, έμένα δέχεται». Λέγοντας αυτά ο Θεός και Σωτήρας μας, προέλεγε τη μέλλουσα προκοπή του παιδιού, πού μαρτύρησε για χάρη Του.

Επίσκοπος Αντιοχείας

Όταν έφτασε σε κανονική ηλικία ο Άγιος, χειροτονήθηκε από τους θείους Αποστόλους ιερέας. Κοντά τους έμαθε ο αγαθότατος κάθε αρετή πού αρμόζει σε ιερείς. Μαζί τους κοπίασε και βασανίστηκε να κηρύττει το Ευαγγέλιο, και αφού άλλος αξιότερος του δεν υπήρχε τον ψήφισαν επίσκοπο Αντιοχείας. Έμεινε στο θρόνο για σαράντα ολόκληρα χρόνια, από το 70 πού βασίλευε στη Ρώμη ο Ουεσπασιανός, μέχρι το 107, όταν αυτοκράτορας ήταν ο Τραϊνός.

Η καταδίκη του στην Αντιόχεια

Τον καιρό εκείνο, αφού νίκησε ο αυτοκράτορας της Ρώμης Τραϊνός τους Τατάρους, κήρυξε άγριο πόλεμο εναντίον των χριστιανών. Ήθελε να τους εξαναγκάσει να προσκυνήσουν τους θεούς του, πού νόμιζε ότι τον βοήθησαν και νίκησε. Έστειλε λοιπόν σ' όλες τις πόλεις γράμματα με τη διαταγή να βασανίζουν όσους χριστιανούς δε θυσιάσουν στα είδωλα και να τους θανατώνουν.

Ο μακάριος Ιγνάτιος ζούσε διαρκώς με την ιδέα του μαρτυρίου. Ο διωγμός των χριστιανών μαινόταν κυριολεκτικά. Ο θειότατος όμως Πατήρ ημών, ζώντας με την Εμπειρία του Αγίου Πνεύματος τη μέλλουσα βασιλεία και γευόμενος από την Επίγεια ζωή την αιώνια μακαριότητα, δε φοβόταν το θάνατο. Ο Τραϊνός τότε ήταν στην Αντιόχεια, όπου ετοιμάζε πόλεμο εναντίον των Περσών. Κάποιοι του ανάγγειλαν για τον Ιγνάτιο, πώς δίδασκε στους ανθρώπους να προσκυνούν Θεό νεώτερο, σταυρωμένο και κακοθάνατο. Να φυλάττουν την παρθενία και να μη μένουν στις απολαύσεις του βίου και την καλοπέραση. Και το χειρότερο απ' όλα να καταφρονούν τους θεούς.

Ακούοντας αυτά ο βασιλιάς προστάζει να του τον φέρουν μπροστά του, στο θέατρο. Όταν παρουσιάστηκε ο Άγιος, του λέγει ο Τραϊανός: «Εσύ είσαι ο Ιγνάτιος, πού καταφρονείς τα προστάγματά μας; Άκουσα ότι διαστρέφεις με τη διδαχή σου την Αντιόχεια. Παρακινείς τους ανθρώπους να σέβονται τον Χριστό και να καταφρονούν, αναιδέστατε;» Του απαντά ο Άγιος: «Λυπάμαι πού δεν κατανοείς ότι

δεν είναι θεοί τ'άψυχα είδωλα. Ένας είναι ο αληθινός Θεός, ο Ιησούς Χριστός, ο μονογενής Υιός του Θεού και Πατρός, πού δημιούργησε όλο τον κόσμο. Θα ήσουν αληθινά ευτυχισμένος αν και συ τον γνώριζες». Του λέγει ο Τραϊανός: «Ας αφήσουμε την πολυλογία και προσκύνα τους θεούς, να σε κάμω αρχιερέα του μεγάλου Δία. Να σε ονομάσω πατέρα της Βουλής, να σε τιμούν όλοι». Αποκρίνεται ο πνευματοφόρος Ιγνάτιος: «Θαυμαστή η επαγγελία σου και μεγαλόδωρη. Τι ανάγκη έχω αυτής της τιμής; Εγώ είμαι Ιερέας του Θεού. Κάθε μέρα Του θυσιάζω θυσία αινέσεως και είμαι έτοιμος να θυσιάσω και τον εαυτό μου για την αγάπη Του, όπως Αυτός ο αθάνατος έπαθε εκούσια για μένα. Λοιπόν, και αν με παραδώσεις στα θηρία ή με καρφώσεις με ξίφος ή σε σταυρό, δε θα προσκυνήσω τα είδωλα. Ούτε το θάνατο φοβούμαι, ούτε πράγματα πρόσκαιρα. Αλλά τα μέλλοντα πού μένουν αιώνια και όλη μου η διάθεση είναι να πάω προς τον ποθούμενο Χριστό, πού σταυρώθηκε για την αγάπη μου».

Όταν ο Ιγνάτιος τελείωσε το λόγο του, ο βασιλιάς και η σύγκλητος φοβήθηκαν μην εξελεγχθεί η πλάνη τους περισσότερο και βεβαιωθεί ο σεβασμός προς τον Χριστό. Γι αυτό, πρόσταξαν να τον φυλακίσουν μέχρι την άλλη εξέταση. Όλη τη νύχτα ο βασιλιάς διαλογιζόταν τι να κάνει για να λυτρωθεί από τον Ιγνάτιο. Γιατί φοβόταν ότι θα προσέλκυε και άλλους στην πίστη του. Αποφασίζει λοιπόν να τον δώσει να τον φάνε τα θηρία για να φοβηθούν και οι άλλοι. Το πρωί το ανακοίνωσε στη σύγκλητο, πού επαίνεσαν τη σκέψη του. Αποφάσισαν όμως να τον στείλουν δεμένο στη Ρώμη και εκεί να τον βάλουν στα θηρία, για δύο λόγους.

Ο πρώτος ήταν να μην τον θανατώσουν στην Αντιόχεια από το φόβο της αντίδρασης του λαού, πού εκτιμούσε τον Ιγνάτιο, καθώς και ο κίνδυνος να τον δοξάσουν οι φίλοι του έχοντας τα οστά του για αγιασμό. Ο δεύτερος λόγος ήταν για να ταλαιπωρηθεί με την κακοπάθεια και την πεζοπορία. Και έτσι εξαντλημένος να θανατωθεί σε ξένη γη σαν κακούργος. Την ίδια μέρα τον βγάλανε από τη φυλακή.

Δοκίμασε ξανά ο βασιλιάς με υποσχέσεις αγαθών, με δωρεές και χαρίσματα και τέλος με απειλές. Μη μπορώντας να τον μεταπείσει έγραψε την απόφασή του και διάταξε να τον δέσουν και με άλλες αλυσίδες. Μετά τον παράδωσε σ' ένα στρατιωτικό τμήμα για να τον οδηγήσει στη Ρώμη να τον κατασπαράξουν τα θηρία.

Αφού απαλλάχτηκε ο βασιλιάς από τον Ιγνάτιο έκαμε εκστρατεία εναντίον των Περσών. Αντίθετα ο Άγιος όταν άκουσε την καταδίκη του, ευχαριστούσε μεγαλόφωνα το Θεό πού τον αξίωσε με αυτόν τον τρόπο να πάει κοντά του. Προσευχήθηκε θερμά στον Κύριο για το λαό και παρακάλεσε για την Εκκλησία. Έπειτα «Θείω ἔρωτι ἔπτερωμένος» κατά τον υμνογράφο του, ακολούθησε τους

στρατιώτες.

Η πορεία προς τη Ρώμη

Ο ευλογημένος Ιγνάτιος ανάλαβε την υποχρεωτική και πολύμηνη πορεία προς τη Ρώμη χωρίς αγανάκτηση και τη συνέχισε με επιτεινόμενο τον πόθο του μαρτυρίου. Η συνοδεία αποτελείτο από τους στρατιώτες, τον Ιγνάτιο και άλλους χριστιανούς που συλλαμβάνονταν στο δρόμο για εκφοβισμό.

Ακολούθησαν στην αρχή το θαλάσσιο δρόμο. Αργότερα, αφού αποβιβάστηκαν στη Μικρασιατική ακτή, συνέχισαν το δρόμο τους πεζοπορώντας. Στη διακλάδωση του δρόμου μετά τη Φιλαδέλφεια, άφησαν αριστερά την Έφεσο, τις Τράλλεις και τη Μαγνησία. Πήραν βόρεια κατεύθυνση και έφθασαν στη Σμύρνη, όπου έγιναν δεκτοί από την εκεί Εκκλησία και τον επίσκοπό της Άγιο Πολύκαρπο. Αλλά και οι χριστιανοί των γειτονικών πόλεων έμαθαν τις κινήσεις του Ιγνατίου και έστειλαν στη Σμύρνη αντιπροσωπείες: Με πρωτοπόρο τον επίσκοπο Ονήσιμο οι Εφέσιοι, τον επίσκοπο Δημά οι χριστιανοί της Μαγνησίας, και από τις μακρινές Τράλλεις στάλθηκε μόνος ο επίσκοπος Πολύβιος. Μαζεύτηκαν για να τον δουν και να πάρουν την ευχή του. Ο Ιγνάτιος τους ασπάστηκε όλους και τους παράγγειλε να εύχονται να μην εμποδιστεί ο δρόμος της άθλησής του. Αλλά ν' αξιωθεί να τον φάνε τα θηρία, για να πάει το γρηγορότερο στον ποθούμενο Νυμφίο.

Αυτά τους είπε ο πάνσοφος, για να γνωρίσουν ότι ποθούσε το θάνατο και έτσι να μην πικραίνονται. Τους έβλεπε ότι ήταν περίλυποι και φοβόταν μήπως στασιάσουν, τον αρπάξουν από τους στρατιώτες και εμποδίσουν την ποθούμενη πεζοπορία του. Αφού τον άκουσαν, θέλησαν να του παρουσιάσουν τα σοβαρά προβλήματα που απειλούσαν τότε τις Εκκλησίες της Μ. Ασίας. Το φοβερότερο ήταν οι Δοκίτες, αλλά και οι Ιουδαίζοντες αποτελούσαν μόνιμο κίνδυνο. Τότε ο Ιγνάτιος αφού τους έδωσε τις πρέπουσες προφορικές συμβουλές, για να τους στερεώσει στην ορθή διδασκαλία και τα αποκεκαλυμμένα δόγματα, έγραψε και τους έδωσε και επιστολές γεμάτες δύναμη πνεύματος και σοφία.

Η συνέχεια της διαδρομής

Όταν βρισκόταν στη Σμύρνη ο Ιγνάτιος πληροφορήθηκε ότι χριστιανοί στη Ρώμη έμαθαν την άφιξή του και επεδίωκαν αναθεώρηση της καταδικαστικής απόφασης. Τότε τους έγραψε, ο αθωότατος, να σταματήσουν τις ενέργειες αυτές. Γιατί το μαρτύριο, δεν ήταν για τον Ιγνάτιο καταδίκη, αλλά πόθος για να ενωθεί με το Χριστό. «Καλόν έμοι άποθανείν διά Ίησοῦν Χριστόν... πιστεύσατε μοί, ὅτι τόν Ίησοῦν φιλω τόν ὑπέρ έμοῦ παραδοθέντα».

Οι δέκα συνοδοί στρατιώτες, που καλούνταν από τον Ιγνάτιο «λεόπαρδοι» (ίσως

γιατί ανήκαν σε ομώνυμη λεγεώνα) ήταν σκληροί. Τού επέτρεπαν όμως την απαραίτητη άνεση για την υποδοχή των χριστιανών, πού από παντού συνέρρεαν για να πάρουν την ευλογία του. Μετά το σταθμό στη Σμύρνη, όπου ο αποστολικός Πατέρας ευλόγησε, παρηγόρησε και ενίσχυσε με τις θεόπνευστες επιστολές του τους πιστούς, η συνοδεία συνέχισε τη διαδρομή της προς το βορρά. Με μεγάλη χαρά έμαθαν οι κρατούμενοι στην Τρωάδα, για την κατάπαυση του διωγμού στην Αντιόχεια. Τη χαρά αυτή άφησε να ξεχυθεί ο Ιγνάτιος σ' επιστολές του πού έστειλε στις Εκκλησίες πού συνάντησε στο δρόμο του. Ζητούσε από τους παραλήπτες, να στείλουν στην Αντιόχεια σαν δείγμα αγάπης «Θεοδρόμους» για να συγχαρούν την εκεί Εκκλησία.

Αργότερα συνέχισαν την πεζοπορία και αφού πέρασαν από τη Νεάπολη, τους Φιλίππους, τη Μακεδονία, την Ήπειρο, μπήκαν στην Επίδαμνο. Απ' εκεί επιβιβάστηκαν σε πλοίο και διαπλέοντας το Αδριατικό και το Τυρρηνικό πέλαγος έφθασαν στη Ρώμη.

Το μαρτυρικό τέλος του

Οι στρατιώτες τον παράδωσαν στον έπαρχο της πόλης. Αυτός, όταν διάβασε τη γραπτή απόφαση του βασιλιά διάταξε και τον φυλάκισαν. Εκείνες τις μέρες είχαν μεγάλη πανήγυρη στη Ρώμη. Μαζεύτηκε ο λαός της πόλης όχι μόνο για τη γιορτή αλλά για να δουν και τον Άγιο. Γιατί μαθεύτηκε παντού ότι έφεραν τον αρχιεπίσκοπο της Αντιόχειας για να τον φάνε τα θηρία.

Όταν τον άφησαν οι στρατιώτες μέσα στο θέατρο, ο άγιος Ιγνάτιος στράφηκε προς το πλήθος του λαού και είπε: «Άνδρες Ρωμαίοι και θεατές του αγώνα μου. Να γνωρίζετε ότι δεν έκαμα καμιά κακουργία, αλλ' ούτε έφταιξα σε τίποτα για να είμαι άξιος θανάτου. Τον δέχομαι όμως με χαρά και αγαλλίαση για την πίστη στον αληθινό Θεό πού λατρεύω. Επειδή είμαι το σιτάρι του, αλέθομαι από τα δόντια των θηρίων για να γίνω άρτος καθαρός και άμωμος».

Αφού είπε αυτά ο άγιος Ιγνάτιος, άφησαν τα λιοντάρια και τον κατασπάραξαν. Έμειναν μόνο τα μεγάλα του οστά, τα οποία όταν διαλύθηκαν τα πλήθη, τα πήραν οι χριστιανοί και τα ενταφίασαν με ευλάβεια στις 20 Δεκεμβρίου. Αργότερα τα μετάφεραν στην Αντιόχεια.

Η μνήμη του γιορτάζεται από την Εκκλησία μας στις 20 Δεκεμβρίου και η ανακομιδή των λειψάνων του στις 23 Ιανουαρίου.

Πηγή: optiko.net